

Сборник съдебна практика

Дело T-603/19

(публикувани откъси)

Helsingin Bussiliikenne Oy
срещу
Европейска комисия

Решение на Общия съд (шести разширен състав) от 14 септември 2022 година

„Държавни помощи — Автобусни превози — Заем за оборудване и капиталови заеми, предоставени от град Хелзинки — Решение, обявяващо помощта за несъвместима с вътрешния пазар и разпореждащо нейното възстановяване — Икономическа приемственост — Процесуални права на заинтересованите страни — Член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/1589 — Задължение за мотивиране“

1. *Съдебно производство — Искова молба или жалба — Изисквания за форма — Кратко изложение на посочените основания — Общо препращане към други документи, неприложени към исковата молба или жалбата — Препращане към жалбата, подадена от друг жалбоподател срещу същото решение, прието в областта на конкуренцията — Недопустимост (член 21 от Статута на Съда; член 76, буква г) от Процедурния правилник на Общия съд)*

(вж. т. 17 и 18)

2. *Помощи, предоставяни от държавите — Административно производство — Задължения на Комисията — Възможност получателят на помощите да се ползва с права, които са също толкова широки, колкото и самото право на защита като такова — Липса — Право на получателя на помощта да участва по подходящ начин в процедурата — Обхват (член 108, параграф 2 ДФЕС; член 6, параграф 1 от Регламент 2015/1589 на Съвета)*

(вж. т. 27—31)

3. *Помощи, предоставяни от държавите — Разглеждане от Комисията — Административно производство — Задължение на Комисията да покани заинтересованите страни да представят своите становища — Право на получателя на помощта да участва по подходящ начин в процедурата — Предприятие получател, посочено в решението за започване на официалната процедура по разследване, което впоследствие е придобито от друго дружество —*

Окончателно решение, с което поради икономическа приемственост задължението за възстановяване на помощта се пренася върху придобиващото дружество — Задължение за Комисията да приеме решение за коригиране или за разширяване на обхвата на решението за започване на официалната процедура по разследване — Липса

(член 108, параграф 2 ДФЕС)

(вж. т. 32—41)

4. *Помощи, предоставяни от държавите — Разглеждане от Комисията — Административно производство — Задължение на Комисията да покани заинтересованите страни да представят своите становища — Право на получателя на помощта да участва в производството в необходимата степен — Предприятие получател, посочено в решението за започване на официалната процедура по разследване, което впоследствие е придобито от друго дружество — Окончателно решение, с което поради икономическа приемственост задължението за възстановяване на помощта се пренася върху придобиващото дружество — Право на придобиващото дружество да бъде приобщено към официалната процедура по разследване — Обхват*
(член 108, параграф 2 ДФЕС)

(вж. т. 42—48)

5. *Помощи, предоставяни от държавите — Разглеждане от Комисията — Административно производство — Задължение на Комисията да покани заинтересованите страни да представят своите становища — Право на получателя на помощта да участва в производството в необходимата степен — Предприятие получател, посочено в решението за започване на официалната процедура по разследване, което впоследствие е придобито от друго дружество — Окончателно решение, с което поради икономическа приемственост задължението за възстановяване на помощта се пренася върху придобиващото дружество — Право на придобиващото дружество да бъде приобщено към официалната процедура по разследване — Нарушение — Отмяна на решението, с което помощта се обявява за несъвместима с вътрешния пазар и се разпорежда нейното възстановяване — Условие — Възможност административното производство да приключи с различен резултат при липсата на такова нарушение*
(член 108, параграф 2 ДФЕС)

(вж. т. 49—65)

6. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Определяне на длъжника в случай на прехвърляне на активи — Предприятие, получател на помощта, придобито от друго дружество в хода на официалната процедура по разследване — Пренасяне на задължението за възстановяване върху придобиващото дружество в случай на икономическа приемственост — Преценка за наличието на икономическа приемственост — Съдебен контрол — Обхват*
(член 108, параграф 2 ДФЕС)

(вж. т. 75—81)

7. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Определяне на длъжника в случай на прехвърляне на активи — Предприятие, получател на помощта, придобито от друго дружество в хода на официалната процедура по разследване — Пренасяне на задължението за възстановяване върху придобиващото дружество в случай на икономическа приемственост — Преценка за наличието на икономическа приемственост — Критерии — Придобиване на предприятието получател на помощта по цена, по-ниска от пазарната — Преценка (член 108, параграф 2 ДФЕС)*

(вж. т. 84—115)

8. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Определяне на длъжника в случай на прехвърляне на активи — Предприятие, получател на помощта, придобито от друго дружество в хода на официалната процедура по разследване — Пренасяне на задължението за възстановяване върху придобиващото дружество в случай на икономическа приемственост — Преценка за наличието на икономическа приемственост — Критерии — Обхват и график на сделката по придобиване на предприятието получател на помощта — Преценка (член 108, параграф 2 ДФЕС)*

(вж. т. 116—125)

9. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Определяне на длъжника в случай на прехвърляне на активи — Предприятие, получател на помощта, придобито от друго дружество в хода на официалната процедура по разследване — Пренасяне на задължението за възстановяване върху придобиващото дружество в случай на икономическа приемственост — Преценка за наличието на икономическа приемственост — Критерии — Икономическа логика на сделката по придобиване на предприятието получател на помощта — Преценка (член 108, параграф 2 ДФЕС)*

(вж. т. 126—130)

10. *Право на Европейския съюз — Принципи — Защита на оправданите правни очаквания — Условия — Конкретни уверения, предоставени от администрацията — Липса*

(вж. т. 150—152)

11. *Помощи, предоставяни от държавите — Възстановяване на неправомерна помощ — Възстановяване на предишното положение — Нарушение на принципа на пропорционалност — Липса (член 108 ДФЕС)*

Резюме

Дружеството Helsingin Bussiliikenne (наричано по-нататък „бившето HelВ“), 100 % от чийто капитал е собственост на град Хелзинки (Финландия), обслужва автобусни линии в района на Хелзинки и предлага чартърен транспорт и услуги по наемане на автобуси. През декември 2015 г. град Хелзинки продава бившето HelВ на дружеството Viikin Linja Oy. Съгласно условията на договора за продажба последното е преименувано на Helsingin Bussiliikenne Oy (наричано по-нататък „жалбоподателят“).

Сезирана с жалба, Комисията започва официална процедура по разследване по отношение на редица заеми за оборудване и капиталови заеми, предоставени от град Хелзинки в периода 2002—2012 г. на бившето HelВ и на неговия предшественик НКL-Bussiliikenne (наричани по-нататък „спорните мерки“). На 10 април 2015 г. решението за започване на процедурата е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*¹, а заинтересованите страни са поканени да представят становищата си в едномесечен срок от датата на публикуването. Комисията не получава становище от жалбоподателя, за когото през юни 2015 г. е уведомена, че предстои да придобие бившето HelВ.

С решение от 28 юни 2019 г. (наричано по-нататък „обжалваното решение“)² Комисията установява, че спорните мерки представляват държавна помощ, несъвместима с вътрешния пазар, която Република Финландия е длъжна да си възстанови от получателя. Като приема, че между бившето HelВ и жалбоподателя има икономическа приемственост, Комисията разширява обхвата на задължението за възстановяване на неправомерната помощ и по отношение на последния.

Жалбоподателят подава жалба за отмяна на това решение, която е отхвърлена от шести разширен състав на Общия съд. В решението си той разглежда за първи път процесуалните задължения на Комисията в рамките на официалната процедура по разследване по член 108, параграф 2 ДФЕС по отношение на субект, който продължава икономическата дейност на първоначалния получател на държавна помощ и който поради прилагането на критерия за икономическа приемственост е длъжен да възстанови помощта.

Съображения на Общия съд

В подкрепа на жалбата си за отмяна жалбоподателят упреква Комисията по-специално, че не му е дала възможност да бъде изслушан преди приемането на обжалваното решение. Според него Комисията е била длъжна след прехвърлянето на бившето HelВ да поправи или допълни решението за започване на официалната процедура по разследване или най-малкото да му даде възможност да представи своето становище.

¹ Решение C(2015) 80 final от 16 януари 2015 година относно мярка SA.33846 (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP) — Финландия — Helsingin Bussiliikenne Oy (ОВ С 116, 2015 г., стр. 22).

² Решение (ЕС) 2020/1814 на Комисията от 28 юни 2019 година относно държавна помощ SA.33846 — (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), приведена в действие от Финландия в полза на Helsingin Bussiliikenne Oy (ОВ L 404 г., 2020 г., стр. 10).

Общият съд припомня най-напред, че съгласно член 108, параграф 2 ДФЕС и член 6, параграф 1 от Регламент 2015/1589³, когато решава да започне официална процедура по разследване във връзка с мярка за помощ, Комисията трябва да даде възможност на заинтересованите страни да представят своите становища. Това задължение създава право за тези страни да участват в провежданото от Комисията административно производство в подходяща степен и с оглед на обстоятелствата в конкретния случай. Макар по този начин да гарантира правото на изслушване, това задължение все пак не поражда право на защита в полза на заинтересованите страни.

По-нататък, що се отнася до довода на жалбоподателя, че Комисията е трябвало да поправи и разшири обхвата на решението за започване на официалната процедура по разследване, за да му даде възможност надлежно да представи становище след възобновяването на стопанската дейност на бившето HelB, Общият съд отбелязва, че Комисията има задължение за поправяне само в случай на различие между решението за започване на процедурата и окончателното решение, по-конкретно относно факти или правната квалификация на тези факти, които са от решаващо значение за разглеждането на дадените мерки.

Като разглежда обаче помощта само по отношение на бившето HelB, което е ясно идентифицирано като получател на спорните мерки в решението за започване на официалната процедура по разследване, Комисията не е променила анализа си нито по отношение на получателя, нито относно наличието на помощ или нейната съвместимост с вътрешния пазар. Обстоятелството, че в обжалваното решение задължението за възстановяване на неправомерната помощ е разширено и по отношение на жалбоподателя чрез прилагането на критерия за икономическа приемственост, не би могло в този контекст да се приравни на изменение на получателя на помощта, нито на разширяване на предмета на процедурата.

От друга страна, Общият съд приема довода на жалбоподателя, че Комисията не го е приобщила в достатъчна степен към официалната процедура по разследване. Всъщност, след като Комисията, вече уведомена от юни 2015 г. за осъществяването прехвърляне, е решила да разгледа въпроса за икономическата приемственост между бившето HelB и жалбоподателя, тя е трябвало да приобщи последния към тази процедура в качеството му на действителен получател на спорните мерки. Като не е дала възможност на жалбоподателя да представи своето становище по въпроса за икономическата приемственост, Комисията е нарушила процесуалното му право, гарантирано от член 108, параграф 2 ДФЕС.

В това отношение Общият съд подчертава все пак, че това неспазване на процесуалното право на жалбоподателя да участва в официалната процедура по разследване представлява не съществено процесуално нарушение, а процесуално нарушение, което може да доведе до пълна или частична отмяна на обжалваното решение само ако се установи, че при липсата на това нарушение решението е могло да има различно съдържание. Жалбоподателят обаче не е доказал, че ако е бил в състояние като участник в процедурата да представи своето становище относно икономическата приемственост, то е могло да промени направената от Комисията преценка по този въпрос. С оглед на това Общият съд отхвърля и оплакването, което той извежда от нарушение на процесуалните права.

³ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 година за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 2015 г., стр. 9).